

Cvičení – souhrn

1. Určete slovesné tvary

	osoba	číslo	způsob	čas	rod	konjugace	překlad
dēleātur							
accipient							
ēligerēminī							
trāxistī							
capī							
quaesīveris							
gestum erat							
ventūrum esse							
tolerāmus							
respondēbam							
poteritis							

2. Vytvořte slovesné tvary

mittō, ere, mīsī, missum „poslat“

3. os. pl. ind. prez. pas. (*jsou posíláni*)

2. os. sg. ind. pf. pas. (*byl jsi poslán*)

1. os. pl. ind. fut. I. akt. (*budeme posílat*)

2. os. pl. konj. prez. akt. (*ať posíláte*)

inf. pf. akt. (*že poslal*)

3. os. sg. konj. plpf. akt. (*byl by poslal*)

3. Vytvořte požadovaná spojení

ille, urbs, nōtus (gen. pl.)

scrīptor, sapiēns (abl. sg.)

is, diēs, brevis (gen. sg.)

dominus, crūdēlior (dat. sg.)

genus, clārus (ak. pl.)

4. Určete pád a přeložte (všechny možnosti)

	určení pádu	překlad (v nom. sg.)
magistrātūs ūtilis		
lēgibus optimīs		
frātrum minōrum		
pārentēs beātōs		
discipulum interrogantem		

5. Převeďte do opačného čísla (všechny možnosti)

reī difficilis
tempora longiōra
hominibus gaudentibus

6. Vystupňujte

pozitiv	komparativ	superlativ
nōmen clārum		
terra magna		
īnfāns pulcher		

7. Přeložte věty a určete typ vedlejší věty

1. Cum rēs pūblica in maximō perīculō esset, senātōrēs dictātōrem creāvērunt.
Překlad:

Typ věty:

2. Līberī ā patre sevērē monitī sunt, nē puerōs miseriōrēs et īnfēliciōrēs irridērent (*irrideō, ēre +ak. „posmívát se někomu“*).
Překlad:

Typ věty:

3. Sī id, quod sentiō, līberē dīcere possem, caput mihi nōn dolēret.
Překlad:

Typ vět (2 věty):

4. Multī philosophī antiquī putābant nēminem sine sapientiae studiō fēliciter vīvere posse.
Překlad:

Typ věty:

5. Omnibus bellīs cōfectīs portae templī, quod deō Iānō (*Iānus, ī, m. „Janus“*) vōtum erat (*voveō, ēre, vōvī, vōtum „zasvětit, zaslíbit“*), clausae sunt.
Překlad:

Typ vět (2 věty):

Cvičení – souhrn, řešení

1. Určete slovesné tvary

	osoba	číslo	způsob	čas	rod	konjugace	překlad
dēleātur	3.	sg.	konj.	préz.	pas.	2.	at' je ničen
accipient	3.	pl.	ind.	fut. I	akt.	3.	oni přijmou
ēligerēminī	2.	pl.	konj.	impf.	pas.	3.	byli byste voleni
trāxistī	2.	sg.	ind.	pf.	akt.	3.	přítáhl jsi
capī	–	–	inf.	préz.	pas.	3.	být chytán
quaesīveris	2.	sg.	ind. konj.	fut. II pf.	akt.	3.	až se zeptáš at' ses zeptal
gestum erat	3.	sg.	ind.	plpf.	pas.	3.	ono bylo dříve uděláno/přivedeno
ventūrum esse	–	–	inf.	fut.	akt.	4.	že přijde
tolerāmus	1.	pl.	ind.	préz.	akt.	1.	snášíme, tolerujeme
respondēbam	1.	sg.	ind.	impf.	akt.	2.	odpovídal jsem
poteritis	2.	pl.	ind.	fut. I	akt.	–	budete moci

2. Vytvořte slovesné tvary

mittō, ere, mīsī, missum „poslat“

3. os. pl. ind. prez. pas. (*jsou posíláni*) **mittuntur**

2. os. sg. ind. pf. pas. (*byl jsi poslán*) **missus es**

1. os. pl. ind. fut. I akt. (*budeme posílat*) **mittēmus**

2. os. pl. konj. prez. akt. (*at' posíláte*) **mittātis**

inf. pf. akt. (*že poslal*) **mīsisse**

3. os. sg. konj. plpf. akt. (*byl by poslal*) **mīsisset**

3. Vytvořte požadovaná spojení

ille, urbs, nōtus (gen. pl.) **illārum urbium nōtārum**

scrīptor, sapiēns (abl. sg.) **scrīptōre sapiētī**

is, diēs, brevis (gen. sg.) **eius diēi brevis**

dominus, crūdēlior (dat. sg.) **dominō crūdēliōrī**

genus, clārus (ak. pl.) **genera clāra**

4. Určete pád a přeložte (všechny možnosti)

	určení pádu	překlad (v nom. sg.)
magistrātūs ūtilis	gen. sg.	užitečný úředník
lēgibus optimīs	dat., abl. pl.	nejlepší zákon
frātrum minōrum	gen. pl.	mladší bratr
parentēs beātōs	ak. pl.	šťastný rodič
discipulum interrogantem	ak. sg.	ptající se žák

5. Převeďte do opačného čísla (všechny možnosti)

reī difficilis **rērum difficilium**

tempora longiōra **tempus longius**

hominibus gaudentibus **hominī gaudenti, homine gaudente**

6. Vystupňujte

pozitiv	komparativ	superlativ
nōmen clārum	clārius	clārissimum
terra magna	maior	maxima
īnfāns pulcher	pulchrior	pulcherrimus

7. Přeložte věty a určete typ vedlejší věty

1. Cum rēs pūblica in maximō perīculō esset, senātōrēs dictātōrem creāvērunt.
Překlad: **Když byl stát v největším nebezpečí, senátoři zvolili diktátora.**

Typ věty: **vedlejší věta časová - cum historicum, vyjadřuje současnost s dějem věty hlavní**

2. Līberī ā patre sevērē monitī sunt, nē puerōs miseriōrēs et īnfēliciōrēs irridērent (*irrideō, ēre +ak. „posmívat se někomu“*).
Překlad: **Děti byly otcem přísně napomenuty, aby se neposmívaly chudším a méně šťastným dětem.**

Typ věty: **vedlejší věta obsahová žádací**

3. Sī id, quod sentiō, liberē dicere possem, caput mihi nōn dolēret.
Překlad: **Kdybych mohl svobodně říct to, co si myslím, nebolela by mě hlava.**

Typ vět (2 věty): **vedlejší věta vztažná a věta podmínková vyjadřující nerealitu v přítomnosti**

4. Multī philosophī antiquī putābant nēminem sine sapientiae studiō fēliciter vīvere posse.
Překlad: **Mnozí dávní filozofové se domnívali, že nikdo nemůže žít šťastně bez úsilí o moudrost.**

Typ věty: **akuzativ s infinitivem**

5. Omnibus bellīs cōfectīs portae templī, quod deō Iānō (*Iānus, ī, m. „Janus“*) vōtum erat (*voveō, ēre, vōvī, vōtum „zasvětit, zaslíbit“*), clausae sunt.
Překlad: **Když byly všechny války dokončeny, byly zavřeny brány chrámu, který byl zasvěcen bohu Janovi.**

Typ vět (2 věty): **vedlejší věta vztažná, ablativ absolutní**